

T. B. M. M.

(S. Sayısı : 203)

Bazı Suç Failleri Hakkında Uygulanacak Hükümlere Dair Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/465)

T. C.

Başbakanlık

2.11.1992

Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG/101-367/02284

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İçişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 8.10.1992 tarihinde kararlaştırılan "Bazı Suç Failleri Hakkında Uygulanacak Hükümlere Dair Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Süleyman Demirel

Başbakan

GENEL GEREKÇE

Kamuoyunda Pişmanlık Kanunu olarak bilinen 3419 sayılı Bazı Suç Failleri Hakkında Uygulanacak Hükümlere Dair Kanununun 21.3.1990 tarihli ve 3618 sayılı Kanunla değiştirilen 1 inci, 2 nci ve 7 nci maddelerinin tadili sonucunda, ceza indiriminden yararlanmak isteyen silahlı çete ve cemiyet mensuplarının başvuru süresi 30.3.1991 tarihine kadar uzatılmıştır.

Bu Kanunun tatbikinden hem ülke, hem de güvenlik kuruluşları olarak azami fayda sağlanmış, itirafta bulunan şahısların verdiği bilgiler doğrultusunda yasadışı örgütler hakkında bilinmeyen birçok husus öğrenilmiş, faili meçhul kalmış birçok olay aydınlatılmış, çok sayıda silah, cephane, patlayıcı madde, örgütsel doküman ve malzeme elde edilmiş, sığınak-barınak ortaya çıkartılmış ve bu bilgiler ışığı altında birçok operasyon düzenlenerek özellikle yasadışı örgütlere büyük ölçüde darbe indirilmiştir. Aynı zamanda, birçok örgüt mensubu bu Kanundan yararlanmak amacıyla örgütünden ayrılarak güvenlik güçlerine teslim olmuştur.

Halen cezaevlerinde tutuklu bulunan yüzlerce örgüt mensubunun anılan Kanuna yeniden işlerlik kazandırılması yönünde yoğun başvuruları mevcuttur. Tasarı, sözkonusu taleplerin karşılanması ve Kanundan istifade etmek isteyenlere bir imkan daha sağlanması amacıyla hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — 3419 sayılı kanununun 1 inci maddesinde, Türk Ceza Kanununun 313 üncü maddesine göre kurulmuş teşekküller ile 125, 131, 141, 142, 146-163 üncü maddelerinde yazılı

suçları işlemek üzere kurulmuş silahlı çete ve cemiyet mensuplarından, teşekkül, çete veya cemiyet hakkında bilgi vermek suretiyle bunların dağılmasına veya meydana çıkarılmasına sebebiyet verenlerin cezalandırılmaması veya cezalarının indirilmesi öngörülmüş; bu hükme dayanarak itirafta bulunanların verdiği bilgilerle birçok olay aydınlatılmış ve yasadışı örgütlere önemli ölçüde darbe indirilmiştir.

Ancak, aynı Kanunun değişik 7 nci maddesi gereğince, 1 inci madde hükmü 30.3.1991 tarihinde yürürlükten kalkmıştır.

Halen yüzlerce örgüt mensubunun, anılan Kanundan yararlanmak için yoğun talepleri bulunduğundan mülga 1 nci madde hükmünün yeniden düzenlenerek, sözkonusu Kanuna işlerlik kazandırılmasında fayda mütalaa edilmiştir.

Diğer taraftan, 12.4.1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 23 üncü maddesinin (c) bendi ile Türk Ceza Kanununun 141, 142 ve 163 üncü maddeleri yürürlükten kaldırıldığından, 1 inci maddenin yeniden düzenlenmesi sırasında, bu maddelere yeni metinde yer verilmemiştir.

Madde 2. — 1 inci madde gerekçesi doğrultusunda değişiklik yapılmıştır.

Geçici Madde — Bu Kanun hükümlerinin, 3419 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin 3618 sayılı Kanunla değişik 7 nci maddesine istinaden yürürlükten kalktığı 30.3.1991 tarihinden bu Kanunun yayımı tarihine kadar geçecek süre içerisinde işlenen bu Kanun kapsamında bulunan suçlar hakkında da uygulanacağı hükme bağlanmaktadır.

Madde 3. — Yürürlük maddesidir.

Madde 4. — Yürütme maddesidir.

Adalet Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Adalet Komisyonu

Esas No. : 1/465

Karar No. : 13

12.11.1992

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bazı Suç Failleri Hakkında Uygulanacak Hükümlere dair Kanunda Değişiklik Yapılması İlişkin Kanun Tasarısı Adalet ve İçişleri Bakanlıkları temsilcilerinin de katılmalarıyla Komisyonumuzca incelenip görüşülmüş, gerekçesi uygun görülerek maddelerine geçilmesi kabul edilmiştir.

Tasarımın Geçici Maddesi tekrar niteliğindedir. Nitekim, 1 inci madde Kanunun yürürlüğünden önce işlenen suçlara uygulanmaktadır. 30.3.1991 tarihi ile Tasarımın kanunlaştığı tarih de bu zaman dilimi içine girmektedir.

Kaldı ki, 3419 sayılı Bazı Suç Failleri Hakkında Uygulanacak Hükümlere Dair Kanunun Geçici Maddesi bu Kanunun çıkarılış amacına uygun bir şekilde Kanunun yürürlük tarihinden sonra sanıkların işaatlarını suç ve suçluların ortaya çıkarılmasını düzenlemektedir. Bu madde belirli bir süre için uygulama imkanı olan bir maddedir ve bu süre içinde uygulanarak hükmünü icra etmiştir.

Tasarının gerekçesinde de belirtildiği üzere birçok olayların aydınlatılması, operasyonların düzenlenmesi, örgüt mensuplarının yakalanması için hüküm verilmiş ve kesinleşmiş mahkumiyeti bulunanların da suç ve suçları açıklamaları, teşekkül, gizli ittifak, çete ve cemiyetleri ortaya çıkarmalarını sağlamak için bu maddenin yeniden yürürlüğe konması zorunlu görülmüş, 3419 sayılı Kanununun Geçici Maddesi yeni düzenlenen 1 inci maddeye paralel şekilde redaksiyona tabi tutulmuş ve bu Kanununun Geçici Maddesi olarak kabul edilmiştir.

Tasarının diğer maddeleri Bakanlar Kurulundan gelen şekli ile aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili
<i>Cemal Şahin</i>	<i>Ali Yalçın Ögütcan</i>
Çorum	Adana
Sözcü	Kâtip
<i>Bahattin Elçi</i>	<i>Ali Rıza Gönül</i>
Bayburt	Aydın
Üye	Üye
<i>Cemil Erhan</i>	<i>Hasan Fecri Alpaslan</i>
Ağrı	Ağrı
Üye	Üye
<i>Baki Tığ</i>	<i>Halil Şıvgın</i>
Ankara	Ankara
Üye	Üye
<i>Esat Canan</i>	<i>Elaettin Elmas</i>
Hakkâri	İstanbul
Üye	Üye
<i>Halil Orhan Ergüder</i>	<i>Hasan Afşar</i>
İstanbul	Konya
Üye	Üye
<i>H. Cavit Erdemir</i>	Mustafa Yılmaz
Kütahya	Malatya
	(İmzada Bulunamadı)
Üye	Üye
Nevzat Ercan	<i>Mehmet Fevzi Şihanhoğlu</i>
Sakarya	Şanlıurfa
(İmzada Bulunamadı)	

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Bazı Suç Failleri Hakkında Uygulanacak Hükümlere Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 25.3.1988 tarihli ve 3419 sayılı Bazı Suç Failleri Hakkında Uygulanacak Hükümlere Dair Kanunun yürürlükten kalkan 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Madde 1. — Siyasî ve ideolojik amaçla suç işlemek için Türk Ceza Kanununun 313 üncü maddesine göre kurulmuş teşekkül; Türk Ceza Kanununun 125 ve 131 inci maddeleri ile 146 ila 162 nci maddelerinde yazılı suçları işlemek üzere kurulmuş silahlı çete ve cemiyet mensubu olup da;

a) Bu teşekkül, çete veya cemiyet tarafından işlenen suçlara iştirak etmeyenlerden,

b) Bu teşekkül, çete veya cemiyet tarafından bu Kanunun yayımı tarihinden önce işlenen suçlara iştirak etmiş olmakla beraber haklarında tahkikata başlanmamış olanlardan,

Teşekkül, çete veya cemiyetin teşekkülü ve faaliyetleri hakkında bilgi vermek suretiyle teşekkül, çete veya cemiyetin dağılmasına veya meydana çıkarılmasına sebep olanlar veya teşekkül, çete veya cemiyet üyeliklerinden mukavemet göstermeksizin kendiliklerinden çekilerek güvenlik kuvvetlerine silah ve malzemelerini teslim edenler veya verecekleri bilgi ve belgelerle veya bizzat gösterecekleri çaba ile teşekkül, çete veya cemiyetin amaçladığı suçun işlenmesine engel olanlar hakkında ceza verilmez.

Siyasî ve idolojik amaçla suç işlemek için Türk Ceza Kanununun 313 üncü maddesine göre kurulmuş teşekkül mensubu olup da, bu Kanunun yayımı tarihinden önce aynı amaçla suç işleyenlerden veya Türk Ceza Kanununun 125 ve 131 inci maddeleri ile 146 ila 162 nci maddelerinde yazılı suçları bu Kanunun yayımı tarihinden önce işleyenlerden veya 171 inci maddedeki gizli ittifak mensuplarından biri, suçu ve diğer failleri, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra açılacak son tahkikata kadar yetkili makamlara ihbar ettiği ve ihbarın doğruluğu anlaşıldığı takdirde, hal ve şartlara ve hadisenin hususiyetlerine göre ölüm cezası yerine 9 yıldan, müebbet ağır hapis cezası yerine 6 yıldan aşağı olmamak üzere ağır hapis cezası verilir ve diğer cezalar yedide bire kadar indirilerek hükmolunur.

Bu teşekkül, çete veya cemiyet tarafından bu Kanunun yayımı tarihinden sonra işlenen suçlara iştirak etmiş olanlardan haklarında tahkikat başlamadan yukarıdaki fıkralarda gösterilen şekilde hareket etmiş bulunanlar için, ikinci fıkrada yazılı indirim hükümleri uygulanır.

Bu madde hükümleri Türk Ceza Kanununun 169 ve 314 üncü maddelerinde gösterilen şekilde teşekkül, silahlı çete veya cemiyet mensuplarına, bunların hal ve sıfatlarını bilerek barınacak yer gösteren veya erzak veya silah veya cephane tedarik eden yahut başka yollardan yardım edenler hakkında da uygulanır.”

MADDE 2. — 3419 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

ADALET KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

**Bazı Suç Failleri Haklarında Uygulanacak Hükümlere Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına
İlişkin Kanun Tasarısı**

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

“Haklarında Türk Ceza Kanununun 170 inci maddesi ile 171 inci maddesinin son fıkrası ve bu Kanun hükümleri uygulananlar için, mahkeme kararının kesinleşmesi beklenmeksizin ilgilinin isteği halinde gerekli görülen koruma tedbirleri Devlet tarafından alınır. Mahkeme kararı kesinleşmeden tatbik edilen koruma tedbirlerinden geri alınması mümkün olanlar, ilgilinin itirafının doğru olmadığına bilahare anlaşılması halinde geri alınır.”

GEÇİCİ MADDE — Bu Kanun hükümleri, 30.3.1991 tarihinden bu Kanunun yürürlüğe gireceği tarihe kadar geçen süre içerisinde işlenen ve bu Kanun kapsamında bulunan suçlar hakkında da uygulanır.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

GEÇİCİ MADDE — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce;

A) Siyasî ve İdeolojik amaçla suç işlemek için Türk Ceza Kanununun 313 üncü maddesine göre kurulmuş teşekkül, Türk Ceza Kanununun 125 ve 131 inci maddeleri ile 146 ila 162 nci maddelerinde yazılı suçları işlemek üzere kurulmuş silahlı çete veya cemiyet mensubu olup da, bu teşekkül, çete veya cemiyet tarafından işlenen suçlara iştirak etmeyenlerden;

a) Haklarında hazırlık tahkikatı ve son tahkikatı yapılmakta olanlar ile verilen mahkumiyet hükümleri kesinleşenlerden, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde yetkili merci veya hükmü veren mahkemeye başvurup da teşekkül, gizli ittifak, çete veya cemiyetin teşekkülü ve faaliyetleri hakkında bilgi vermek suretiyle teşekkül, gizli ittifak, çete veya cemiyetin dağıtılmasına veya meydana çıkarılmasına sebep oldukları anlaşılmalardan,

b) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce, haklarında yapılan tahkikatın herhangi bir safhasında veya tahkikata başlanmadan önce veya verilen hüküm kesinleştikten sonra, yetkili mercilere açıklama yapmak suretiyle teşekkül, gizli ittifak, çete veya cemiyetin dağıtılmasına veya meydana çıkarılmasına sebep oldukları anlaşılmalardan bulunanlardan yetkili merci veya davayı görmekte olan veya hükmü veren mahkemeye başvuranlar,

Hakkında bu Kanunla yeniden düzenlenen 1 inci maddenin birinci fıkrası hükmü uygulanır.

B) Siyasî ve ideolojik amaçla suç işlemek için Türk Ceza Kanununun 313 üncü maddesine göre kurulmuş teşekkül, mensubu olup da aynı amaçla suç işleyenlerden veya Türk Ceza Kanununun 125 ve 131 inci maddeleri ile 146 ila 162 nci maddelerinde yazılı suçları işleyenlerden veya 171 inci maddedeki gizli ittifak mensuplarından;

a) Haklarında son tahkikat yapılmakta olanlar ile verilen mahkumiyet hükümleri kesinleşenlerden, suçları ile ilgili teşekkül, gizli ittifak, çete veya cemiyeti ve diğer failleri, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 3 ay içinde davayı görmekte olan veya hükmü veren mahkemeye başvurmak suretiyle açıklayan ve bu açıklamalarının doğruluğu anlaşılmalardan; sonra yapılmış olması halinde, hal ve şartlara ve hadisenin hususiyetlerine göre ölüm cezası yerine 20 yıldan, müebbet ağır hapis cezası yerine 15 yıldan aşağı olmamak üzere ağır hapis cezası verilir ve diğer cezalar üçte bire kadar indirilerek hükmolunur. Açıklama son tahkikat safhasında yapılmış ise, hal ve şartlara ve hadisenin hususiyetlerine göre ölüm cezası yerine 15 yıldan, müebbet ağır hapis cezası yerine 10 yıldan aşağı olmamak üzere ağır hapis cezası verilir ve diğer cezalar dörtte bire kadar indirilerek hükmolunur.

b) Haklarında yapılan tahkikatın herhangi bir safhasında veya tahkikata başlanmadan önce veya verilen hüküm kesinleştikten sonra suçları ile ilgili teşekkül, gizli ittifak, çete veya cemiyeti ve diğer failleri, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yetkili mercilere açıklamış olup da bu açıklamalarının doğruluğu anlaşılmalardan bulunanların yetkili merci veya davayı görmekte olan veya hükmü veren mahkemeye başvurmaları halinde, haklarında; açıklamanın hükmü kesinleştikten sonra yapılmış olması halinde, hal ve şartlara ve hadisenin hususiyetlerine göre ölüm cezası yerine 20 yıldan, müebbet ağır hapis cezası yerine 15 yıldan aşağı olmamak üzere ağır hapis cezası verilir ve diğer cezalar üçte bire kadar indirilerek hükmolunur. Açıklama son tahkikat safhasında yapılmış ise, hal ve şartlara ve hadisenin hususiyetlerine göre ölüm cezası yerine 15 yıldan, müebbet ağır hapis cezası yerine 10 yıldan aşağı olmamak üzere ağır hapis cezası verilir ve diğer cezalar dörtte bire kadar indirilerek hükmolunur. Eğer açıklama tahkikata başlanmadan önce veya hazırlık tahkikatı sırasında yapılmış ise bu Kanunla yeniden düzenlenen 1 inci maddesinin ikinci fıkrası hükmü uygulanır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer ve 1 inci maddesi yayımı tarihinden itibaren 2 yıl sonra yürürlükten kalkar.

MADDE 4. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

S. Demirel
Başbakan
Devlet Bakanı ve Başbakan Yrd.
Prof. E. İnönü
Devlet Bakanı
Prof. T. Çiller
Devlet Bakanı
İ. Téz
Devlet Bakanı
Prof. T. Akyol
Devlet Bakanı
O. Kılerciöđü
Devlet Bakanı
Ö. Barutçu
Devlet Bakanı
E. Şahin
Devlet Bakanı
M. Batallı
Millî Savunma Bakanı
N. Ayaz
Dışişleri Bakanı
H. Çetin
Millî Eğitim Bakanı
K. Töptan
Sağlık Bakanı Y.
V. Tanır
Tarım ve Köyişleri Bakanı
N. Cevheri
Sanayi ve Ticaret Bakanı
M. T. Köse
Kültür Bakanı
D. F. Sağlar
Orman Bakanı
V. Tanır

Devlet Bakanı
C. Çağlar
Devlet Bakanı
E. Ceyhan
Devlet Bakanı
A. Gönen
Devlet Bakanı
G. Ergenekon
Devlet Bakanı
M. Kahraman
Devlet Bakanı
M. A. Yılmaz
Devlet Bakanı
Ş. Ercan
Adalet Bakanı
M. S. Oktay
İçişleri Bakanı
İ. Sezgin
Maliye ve Gümrük Bakanı
S. Oral
Bayındırlık ve İskân Bakanı
Prof. O. Kumbarcıbaşı
Ulaştırma Bakanı Y.
Y. Töfçü
Çalışma ve Sos. Güvenlik Bakanı Y.
İ. Téz
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı
E. Faralyalı
Turizm Bakanı Y.
D. F. Sağlar
Çevre Bakanı
B. D. Akyürek

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Mevî)

Bu madde hükümleri Türk Ceza Kanununun 169 ve 314 üncü maddelerinde gösterilen şekilde teşekkül, silahlı çete veya cemiyet mensuplarına, bunların hal ve sıfatlarını bilerek barınacak yer gösteren veya yardım eden, erzak veya silah veya cephane tedarik eden veya başka yollardan yardım edenler hakkında da uygulanır.

Hükmü veren mahkemenin herhangi bir nedenle kalkmış olması halinde bu husustaki kararlar, kaldırılan mahkemenin işlerine devam eden mahkemece, böyle bir mahkemenin bulunmaması halinde, suçun işlendiği yer itibariyle davaya bakmaya yetkili Devlet Güvenlik Mahkemesince verilir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Tasarının 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

